

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . Lir 3.000

Letna naročnina . . . . . » 6.000

Letna inozemstvo . . . . . » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 29 (1411)

Gorica - četrtek, 15. julija 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

XXI. letne olimpijske igre Nasilje nad slovensko manjšino

V soboto 17. julija se bodo v Montrealu (Kanada) s slovesnim mimohodom začele XXI. letne olimpijske igre. Več kot 11.000 atletov iz 131 držav se bo kosalo za zlata, srebrna in bronasta odličja v 21 športnih disciplinah. Število gledalcev je težko predvidevati: morda bodo šli v stotisoče; na televizijskem zaslonu pa bo sledilo igram nad milijardo ljudi.

Olimpijske igre v Montrealu naj bi bile zadnje v smislu, da streme predvsem po razkazovanju športne moči in učinkovitosti organizacije, ki ne ugaja nikomur. Ves organizacijski sestav je že zastarel in prav nič v duhu olimpijskih načel. Odslej naj bi bile te igre preproste; države, ki jih organizirajo in gostijo, naj bi potrošile čim manj; poudarek naj bi bil predvsem v zmerni zanesenosti narodnih zavesti: skratka — ves svet, ki je zdaj s pogledom in duhom uprt v Montreal, priporoča Moskvi, sedežu XXII. olimpijskih iger leta 1980, naj bodo te igre v znamenju pravega športa.

MNOGO TEŽAV IN ZAPLETOV

Glede organizacije veljajo kanadske igre kot najbolj težavne in nepredvidene. Z deli so začeli takoj po igrah v Münchnu. Ta pa so se zaradi številnih stavk in zapletov tako zavlekla, da so bile igre tik pred začetkom še vedno v dvomu.

Kot da ne bi bilo teh skrbi dovolj, so za to poskrbele nekatere države neposredno pred odprtjem iger s političnimi zapleti. Najprej sta si stopila v lase Kanada in Mednarodni olimpijski odbor zaradi Taiwana ali nacionalne Kitajske. Potem je dvignil svoj glas ugandski diktator samozvani »feldmaršal« Idri Amin, ki je zagrozil z umikom svojih atletov, med katerimi je svetovni prvak na 400 m z ovirami Akil Bua, če bo olimpijski odbor dovolil nastop Nove Zelandiji, ki se je s svojimi igralci rugbyja drznila nastopiti v Južni Afriki.

Vse to so neljubi dogodki, ki pa nimajo prav ničesar opraviti s športom in olimpijskimi igrami samimi, ki naj bi po zamisli pobudnika barona Pierra de Coubertina UTRJEVALI BRATSKO VEZ MED NARODI. Prvotna olimpijska zavest je izgubila svoj pomen in vse bolj prihaja tu do izraza izredno močna industrija in kapital, tako da je skoraj nemogoče potegniti črto med amaterji in poklicnimi športniki.

Prejšnje olimpijske igre v Münchnu so šle v zgodovino kot krvave igre: tu je 11 izraelskih atletov postalo žrtev arabskega fanatizma. Tedanjim oblastem so očitali, da so bile premalo budne in da so dovolile marsikaj, kar ni bilo v skladu z olimpijskim duhom.

Kanadske oblasti so se zato primerno pripravile in angažirale za varnost atletov, njihovih spremljevalcev ter sodnikov in za miren potek iger okoli 16.000 policijskih agentov.

Glavna skrb le-teh bo, da skrbno kontrolirajo s posebnimi pripravami vsakega, ki pride v olimpijsko naselje, da ne bi morda prinesel s sabo smrtonosnega orožja. Poleg teh agentov pa so v olimpijskem naselju ter povsod tam, kjer bodo tekmovalci, še posebni tajni agenti, ki so jih poslale nekatere države na lastne stroške; sem spada v prvi vrsti Izrael.

NAJUSPEŠNEJŠE DRŽAVE

Na zadnjih olimpijskih igrah je Sovjetska zveza z 49 zlatimi odličji bila daleč na prvem mestu in ZDA, ki so ji sledile s 33 zlatimi medaljami, so po takem porazu štiri leta kovalle načrte po ponovni uveljavitvi. Vsekakor pa je bila z zlato bero medalj (20) izredno presenečenje Vzhodna Nemčija: po eno zlato medaljo na vsak milijon prebivalcev. Se bo ta njena izredna plodovitost atletov nadaljevala tudi v Montrealu? Po zadnjih rezultatih sodeč je mogoče od njih pričakovati še boljši rezultat.

Italija je prejela pet zlatih odličij, Jugoslavija pa dve: s Parlovom v boksu in rokometna ekipa. Obe se bosta v Mont-

realu predstavili s precejšnjim številom atletov, trdno odločeni, da ohranita današnji mesti. Zlate medalje? Lahko sežeta tudi po njih. Presenečenja pa po izjavah športnih voditeljev niso dosti možna.

DANASANJI ČAS POGOJUJE OLIMPIJSKE IGRE

Olimpijske igre so truda poln sad barona de Coubertina in so imele vseskozi pečat njegovega pričakovanja. Brez dvoma so pokazale tudi svojo majavo strukturo; preveč so imele odraz nekega posebnega krožka in bile občutljive na vplive ali stranpota okoliščin, na katere so bile vedno vezane. Vendar pa je bila podjetnost in trud tega francoskega pionirja veličastna, mogočna, kar neverjetna. V svetu, ki so ga pretresali vsakovrstni nacionalizmi, v družbi, ki je živela v krizi rasti in večanja in ki je stalno izgubljala stike s preteklostjo, je de Coubertin zmozel to, česar si niso mogli sanjati prejšnjih dveh stoletij niti misliti.

Ne smemo pa pričakovati ali zahtevati, da bi mogle ali morale imeti te igre vsesplošen vpliv na ostali svet. Ta se je spremenil in z njim se je spremenilo tudi pojmovanje o športu. Določene discipline in forme ter športni navdih so se v našem stoletju sorazmerno hitro razvijale, razbohotile in tudi razpadale. Olimpijske igre so se temu le premalo prilagodile. V sebi skrivajo ali zbirajo negotovosti, programsko neuravnovesitost športnega sveta, ki se je globoko menjal in neprestano in hitro spreminja svoj obraz.

De Coubertinovi zakoni so danes le še brneče zvonjenje potopljenih zvonov, ki le težko vztrajajo v odnevu novega sveta. To je resničen problem; ni samo problem vsega športnega sveta in tudi ne samo olimpijskih iger, v katerem ta svet vidi, kljub vsemu, še vedno vrh vsega športnega udejstvovanja.

BRANKO

Ameriški demokrati zborujejo

V ponedeljek 12. julija se je začela v ogromni dvorani Madison Square Garden v New Yorku, ki je znana po boksarskih nastopih za svetovno prvenstvo, konvencija (zborovanje) demokratske stranke, da si izbere kandidata za letošnje predsedniške volitve, ki bodo v novembru.

Kandidat je to pot že znan: je Jimmy Carter, bivši guverner države Georgija, po poklicu farmar, pridelovalec podzemeljskih oreškov. Ze pred časom si je zagotovil zadostno število volilnih mož. Potrebnoval bi jih nekaj nad 1.500, ima pa jih že 1.804.

Carter je zmagal na primarnih volitvah v večini severnoameriških zveznih držav in si kmalu pridobil odločilno prednost nad vsemi tekmeči. Njegov nepričakovani vzpon strankinim vodilnim funkcionarjem ni bil nič kaj pogodu, saj so ga komaj poznali in niti niso vedeli, kaj pravzaprav hoče. Borba za kulisami je bila huda in samo spoznanje, da »people«, ameriško ljudstvo resnično stoji za Carterjem, je nagnilo vodstvo demokratske stranke, da je priznalo stvarnost in Carterja sprejelo kot dejstvo, zoper katero ni priziva.

Odkod je v ameriško ljudstvo prišlo to navdihnjenje, da hoče imeti Carterja v Beli hiši za predsednika, nihče prav ne ve, celo najbolj prebrisani časnikarji ne vedo na to vprašanje točnega odgovora in le ugibljejo.

Kakor je Amerikanec v svojem življenjskem udejstvovanju zelo povprečen in zelo dostopen raznim vplivom reklamnega značaja, je pa za čuda samostojen, kadar voli in se ne pusti vplivati. Kaj je videl na zakotnem Carterju tako privlačnega, je sedaj težko reči. Eno pa je gotovo: mož ni prišel na vrh stranke po kakšnem čudežu. Carter je zelo inteligenten, politično izredno bistroviden, v svojih izjavah skrajno previden, obenem pa je znal politično žilico širokih mas pravilno potipati.

O južnotirolskem »paketu« se je že mnogo govorilo in pisalo. Gre za seznam obveznosti, ki jih je sprejela rimska vlada, da ugotovi upravičenim zahtevam nemške manjšine, ki živi v pokrajini Bocen na Južnem Tirolskem.

7. julija je neke vrste »paket« sprejel po dolgem omahovanju, tehtanju in preverjanju in negotovosti tudi dunajski parlament v zvezi s slovensko in hrvaško manjšino v Avstriji. Toda če je južnotirolski »paket« za nemško manjšino ugoden, je dunajski za obe slovenski manjšini v Avstriji naravnost mačehovski.

Gre za dva zakona o posebnem preštevanju manjšine in o narodnostnih skupinah, ki jih je socialistična vlada kanclerja judovskega porekla dr. Bruna Kreiskega, to pot v soglasju z obema drugima parlamentarnima strankama, tj. z ljudsko in liberalno (svobodnjaško) stranko predložila poslancem v odobritev. S tem naj bi bila dokončno uresničena določila 7. člena pogodbe o vzpostavitvi neodvisne in demokratične Avstrije, dejansko pa pomenita nova zakona enostransko spremembo pogodbe ter sta uperjena zoper obe manjšini.

NEPOSTENA ZAKONA

Ideja o preštevanju manjšine kot pogoju za uresničevanje 7. člena v drugi avstrijski republiki ni nova. V zakonska besedila je prišla že pri obeh manjšinskih zakonih iz leta 1958, vendar se je nobena avstrijska vlada doslej ni upala uresničevati, ker se je za-

vedala njenega protimanjšinskega značaja.

Pogodba o Avstriji namreč nikjer ne zahteva pogojnega števila za zagotovitev pravic, zapisanih v njenem 7. členu, pa tudi vsa mednarodna praksa in mednarodno pravo odklanjata tak način reševanja manjšinskih zadev. Uzakonitev preštevanja kot pogoja za reševanje manjšinskih vprašanj ne pomeni samo kršenja in spreminjanja avstrijske državne pogodbe, temveč je tudi v nasprotju z mednarodnimi normami.

Novi zakon o narodnostnih skupinah (nikjer ni rečeno, za katere skupine gre, čeprav pogodba o Avstriji izrecno govori o slovenski in hrvaški narodni manjšini) je ves oslonjen na tako imenovani pogojni odstotek, ki naj bi znašal 25 odstotkov prebivalstva, to se pravi, samo tam, kjer bo preštevanje ugotovilo 25 % Slovencev, bodo postavljeni dvojezični krajevni napisi in bo pripuščen v uradih slovenski jezik.

Prav tako se novi zakon, ki naj bi po izjavah vlade skrbel za pospeševanje razvoja manjšin, vprašanja manjšinskega šolstva sploh ne loteva.

Najbolj boleča pri sprejetju obeh zakonov pa je ugotovitev, da vodstva vseh treh avstrijskih strank v predhodni razpravi niso v ničemer upoštevala utemeljenih mnenj in stališč prizadete manjšine. Zato je točna oznaka, ki jo je podal univ. prof. Janko Pleterški v Ljubljani:

»Devetintrideset gostobesednih novih paragrafov izničuje pet kratkih in jasnih odstavkov 7. člena pogodbe o Avstriji in zasiplje dejstvo, da Avstrija teh svojih jasnih obveznosti vseh 21 let, kar veljajo, ni izpolnjevala, temveč da je sistematično spodkopavala obstoječi položaj manjšin, ki jih 7. člen ščiti.«

KOROŠKI SLOVENCIM OGORČENI

Dr. Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, je po sprejetju za Slovence krivičnih zakonov izjavil: »Za Avstrijo je državna pogodba samo papir. Značilno je tudi, da so se takoj po podpisu te pogodbe pojavile na Koroškem nemške nacionalistične organizacije, ki jih v času zavezniške zasedbe ni bilo, med njimi koroški Heimatdienst (Služba domovini). Ta si je že leta 1956 zastavil tri naloge: 1. ukinitve dvojezičnega šolstva; 2. uvedbo vindišarjev (nemško čute-

čih Slovencev); 3. ugotavljanje manjšine.

Dejansko je Heimatdienst dosegel vse: dvojezično šolstvo je bilo ukinjeno v letih 1958-59; vindišarji so nastopili pri popisih v letih 1951, 1961 in 1971; njihova glavna zahteva pa je bila predvsem v ugotavljanju manjšine, kar je danes (7. julija, op. ur.) avstrijski parlament sprejel.

Gre za perfiden in obenem brutalen način likvidiranja manjšine. Pri tem naj bi tudi občinska geometrija odigrala svoje. Tako so npr. že leta 1958 slovensko občino Radiše priključili večjemu Zrelcu z nemško večino. Podobno se je ponovilo v Pliberku, Borovljah ali Velikovecu. Če bo zmagalo načelo 25 %, bo ob sedanji razdelitvi občin le še nekaj takih, kjer bo ostala zadostna mera.

Nismo nomadi od včeraj. Vsi vedo, od kdaj in kje smo. Če sam Kreisky pravi, da ve, koliko Slovencev je in kje živijo, in če je hkrati pristal na preštevanje medtem ko je pred leti še bil proti temu, je s tem samo priznal, da je klonil pod pritiskom nemških nacionalistov. Zato avstrijskim politikom danes ne moremo več verjeti. Avstrijski politiki ne vidijo čez mejo.

Ker je pri nas položaj tak, da se Avstrija ne čuti vezana na državno pogodbo, je očitno, da moramo iskati rešitev le v mednarodnem pritisku na Avstrijo ali pa se poslužiti terorja, ki ga pa odklanjamo. Mnenja smo, da s terorjem položaja ne moremo rešiti. Smo za pogovore, toda Jugoslavija je kot sopodpisnica državne pogodbe in kot država matičnega naroda tista, na katero se po vsej logiki obračamo. Jugoslavija je v tem položaju naše edino upanje.

Dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij, pa je od svoje strani dejal: »Koroški Slovenci smo prav z ozirom na spoznanja v zvezi z Južno Tirolsko, ko so se Avstriji zavzeli za svojo nemško govorečo manjšino mnenja, da bi bila najbolj učinkovita pot, če se sproži vprašanje koroških Slovencev pred glavno skupščino OZN. Jasno pa je, da manjšina sama take poti ne more ubrati, ampak to je stvar države, ki manjšino podpira, v tem konkretnem primeru Jugoslavije.«

Bo Jugoslavija kos tej nalogi? Bo to hotela? Njena odgovornost je velika in želeli bi, da ne bi razočarala zamejskih Slovencev.

Pietro Ingrao, komunist (na desni) je bil izvoljen za novega predsednika poslanske zbornice, Amintore Fanfani, demokrstan (na levi) pa za predsednika senata

Letošnje romanje v Einsiedeln

Za letošnje skupno tržaško-goriško romanje v Einsiedeln v Švici, ki je bilo od 5. do 9. julija, se je priglasilo 285 romarjev. Romanje je organiziral odbor Duhovske zveze v Trstu s sodelovanjem z goriškimi duhovniki. Avtobusov je bilo šest: pet s Tržaškega, eden pa iz Gorice in njene okolice.

Prvi dan je potekel na vožnji. Prevozili smo 750 km. Dan je bil zelo vroč, kar je bilo občutiti zlasti po Padski nižini. Popoldne je bilo že boljše, saj smo prešli v alpski svet. Celo gorske nevihte smo bili deležni.

Cesta se je vedno bolj dvigala proti prelazu S. Bernardino, ki je visok 2.065 m, pa se mu nova cesta izogne s 6.600 m dolgim predorom v višini 1.608 m. Na drugi strani nas je sprejel Zadnji Ren in nas spremljal proti Churu, kjer se je združil s Prednjim Renom. Po slikoviti soteski Roflaschlucht smo se spustili v nižino, potem pa ob Wallenskem jezeru nadaljevali po avtocesti do Zürškega jezera. Od njega smo pri Pfäfflikomu zavili proti Einsiedelnu, ki leži 905 m nad morjem, obdan od pašnikov in zelenih gozdov.

Prijetno je nekaj dni preživeti v Einsiedelnu. Planinski zrak, mirne noči, spokojnost vseh povsod. Vodstvo romanja je zelo posrečeno odločilo, da smo vse štiri dni pronočevali v Einsiedelnu in od tam hodili na izlete po Švici.

Prvi dan smo preživeli na kraju romanja. Zjutraj smo imeli romarsko mašo, ki jo je vodil dr. Lojze Šuštar, naš rojak iz Trebnjega na Dolenjskem, ki pa že dolgo let živi v Švici in je škofov vikar v Churu, obenem pa tajnik evropske konference škofov.

Švica, ki meri 41.00 kv. km (dve dobri sedanjosti Sloveniji), ima nekaj nad 6 milijonov prebivalcev; dobra polovica je katoličanov, ki so razdeljeni na 6 škofij. Dve tretjini prebivalcev govori nemško. Tudi Einsiedeln je na nemško pogovornem ozemlju.

Božjo pot upravljajo benediktinci, ki imajo prostran samostan. Sedanja ogromna baročna cerkev je iz leta 1777. Takoj ob vhodu je kapelica iz 15. stoletja s kipom počrnelne Matere božje.

Popoldne smo se udeležili petih večerjav v cerkvi, nato pa opravili križev pot po gozdni poti na bližnji grič.

V sredo smo obiskali rojstni kraj patrona Švice sv. Nikolaja iz Flüeja. Švicarji mu kratko rečejo »Bruder (brat) Klaus«. Živel je v letih 1417-1487. Sprva je bil kmet. V zakonu se mu je rodilo 9 otrok. Kasneje je začutil božji klic, šel v samo-to blizu svoje domačije, se mrtvičil in molil. Ljudje so začeli hoditi k njemu po navete. Njegov sloves je postal tako velik, da so ga poklicali za razsodnika v težkih političnih sporih. Pomiril je sprte kantone. Zato so mu Švicarji dali navzdev »oče domovine«.

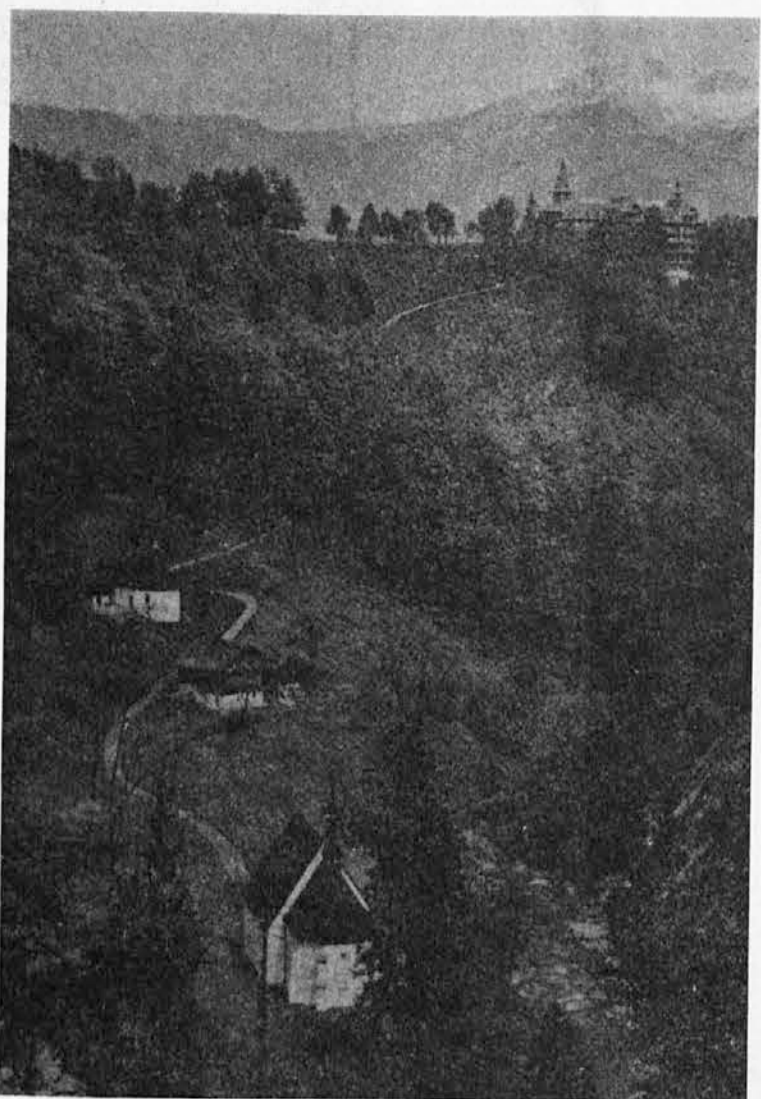
Iz Einsiedelna smo se skozi mesto Schwytz (po njem se država imenuje) spustili k »jezeru štirih kantonov«, kakor pravijo Vierwaldstätter jezeru. Švica je razdeljena na 22 kantonov in štirje prvotni, Uri, Schwytz, Unterwalden in Luzern so ob tem jezeru. V 13. stoletju so tu imeli neki grofje grad Habsburg. Ker so, s podložniki grdo ravnali, so se jim ti uprli. Grad so uničili, lastniki pa so se zatekli leta 1292 v sedanjo Avstrijo, kjer so počasi osnovali vladarsko hišo Habsburžanov.

Ob jezeru smo mimo Lucerna pod goro Pilatus (2.129 m) prišli v kanton Unterwalden, kjer je v Sachselnu pokopan »brat Klaus«. Sv. maša je vodil p. Fidelis Kraner, ki kot izseljenki duhovnik živi v Zürichu in duhovno oskrbuje slovenske izseljence. Bil je z nami tri dni in s svojim sončnim značajem zelo poživil našo romarsko družino.

Po maši smo se odpeljali še v 6 km oddaljeni Flüelen, kjer sta ohranjeni rojstna hiša svetnika kakor tudi hiša, kjer je živel kot zakonski mož. Nato smo se spustili še v globel, kjer smo obiskali njegovo samotarsko celico, ki je sedaj spremenjena v kapelico.

V četrtek 8. julija smo pa obiskali severovzhodni del Švice, kjer leži sredi gričev prijazno mesto St. Gallen, sedež škofije s prelepo stolno cerkvijo. To mesto je nastalo okrog benediktinskega samostana, ki ga je ustanovil irski menih sv. Gal. Po legendi ga je, ko je še živel kot samotar v gozdu, obiskoval mlad medved in mu nosil gozdne sadeže. Zato je v mestnem grbu upodobljen medved.

Na povratku smo se ustavili ob Zürškim jezeru. V mestu, ki ima že skoro pol milijona prebivalcev in je največje švicarsko mesto, je toliko prometa, da ni prostora za parkiranje avtobusov. Zato ni bilo nič z nakupovanjem. Pa saj so bile tudi v Einsiedelnu trgovine!

V tej globeli je živel »brat Klaus«, sv. Nikolaj iz Flüelena. Na griču hotel »Pax Montana« (gorski mir), v sredi pobočja celica in kapela, kjer je prebival svetnik kot samotar, spodaj ob potoku druga cerkev, zgrajena že leta 1506, komaj 19 let po njegovi smrti

Švicarski frank je močna valuta, zato je treba odriniti zanj kar 350 lir. Cene pa so Bog pomagaj. Majhna steklenica mineralne vode 700 lir, zavojček cigaret 700 lir, steklenica piva prav toliko, liter vina pa kar 7.000 lir! Toliko samo za primerjavo!

V petek se je začel povratek. V dopoldanskih urah smo se ustavili še v žepni državici kneževini Lichtenstein, ki meri le 160 kv. km in ima komaj 25.000 prebivalcev. Glavno mesto Vaduz (4.500 preb.) je prav prijazno, nad njim se na svetli pečini (Lichtenstein) razkazuje knežji grad, v bližini pa teče reka Ren. Ker je kneževina gospodarsko povezana s Švico, uporablja frank in tam so imele naše romarice (saj so bile v veliki večini) zadnjo možnost, da ga v kakih trgovini oddajo.

Takoj nato smo bili v Avstriji. Bilo je treba hiteti. Najprej smo se morali povzpeti na prelaz Arl, ki je visok 1.793 m, nato pa smo se spustili v dolino reke Inn.

Bralci pišejo

Dvojno ravnanje

Ob nastavitvi časnikarja na Radiu Trst A smo pred kratkim brali tiskovno poročilo o seji socialistične stranke, na kateri so obsodili nastavljanje osebja brez natečaja, češ da je to klientelizem. Kolikor sem mogel zvedeti, je takrat šlo za časnikarja, ki je dalj časa delal na radiu in je nastavitve dosegel po sindikalni poti.

Prav te dni pa smo zvedeli za novo nastavitve. Nastavljen je bil brez natečaja časnikar, ki se je zato, da je prišel v službo na radio, moral odpovedati službi pri tržaškem slovenskem dnevniku. Tokrat je morda šlo res za pravi klientelizem. In vendar tajništvo tržaške PSI ni izdalo nobenega tiskovnega poročila v tej zvezi. Mi lahko razložite, zakaj?

(Sledi podpis)

KRATKE NOVICE

■ V Bangkok (Tajska) je prišlo 30 misijonarjev in misijonark, ki so jih sedanje komunistične oblasti izgnale iz Južnega Vietnama. Izgnanci so francoski, švicarski, holandski, belgijski, italijanski in kanadski državljani. Po izjavah misijonarjev je ostalo v Vietnamu še okoli 20 evropskih duhovnikov, bratov in redovnic. Med njimi je verjetno tudi slovenski salezijanec Andrej Majcen, ki se je vietnamskim oblastem prijavil kot jugoslovanski državljani.

■ V Luandi (Angola) so ustrelili štiri vojaške plačance, ki jih je »revolucionarno sodišče« 28. junija obsodilo na smrt. Trije so bili britanski državljani, eden pa severnoameriški. Borili so se na strani gibanja FNLA zoper gibanje MPLA, ki je s pomočjo Sovjetske zveze in Kube prevze-

Kosilo so nam pripravili ob cesti blizu Stamsa, 25 km pred Innsbruckom, kjer je velik cistercijski samostan. Opat je Slovenec dr. Bernard Slovša in v njem živi še nekaj drugih slovenskih patrov iz Stične, ki so se leta 1945 umaknili v tužino. Zal za ogled samostana ni bilo časa. Na večer je že šlo, zlasti po italijanski uri, ko smo prešli mejo in prelaz na Brennerju. Po avtocesti je šlo sicer hitro, a vendar nas je pri Veroni že dosegla noč. Trije avtobusi so se ustavili še v romarskem domu v Padovi, kjer so nas kljub pozni uri čakali za večerjo.

Bilo je že precej čez polnoč, ko smo se razšli na svoje domove. Telesno smo se čutili utrujeni, duhovno pa poživljeni. Taka romanja in potovanja medsebojno povežejo, utrdijo stik z Bogom in bližnjim ter dajo priložnost za spoznavanje božje stvarstva. Zato naj se z njimi nadaljuje tudi v bodoče!

—Jk

lo oblast. Britanski predsednik vlade Callaghan je dvakrat posredoval za obsojenec, a obakrat zaman.

■ Nad 150.000 baskovskih nacionalistov je protestiralo v Pamploni proti vladi in zahtevalo, da se izpustijo vsi politični jetniki. Dveurne manifestacije so potekle brez incidentov. Znak spremenjenih časov, ki jih doživlja Španija, pa je okolnost, da so pristojne oblasti dale dovoljenje za demonstracijo.

● Najmlajši ruski pravoslavni škof je 29-letni arhimandrit Ciril Gundiaev, rektor bogoslovja v Leningradu. Svojo rektorsko službo bo opravljal naprej, obenem pa bo škofov vikar za Leningrad. V zadnjih treh letih je že bil stalni predstavnik moskovskega patriarhata na sedežu Ekumenskega sveta Cerkev v Zenovi.

Škof Jenko se bo udeležil evharističnega kongresa

Koordinacijski odbor za slovensko udeležbo na 41. mednarodnem evharističnem kongresu v Filadelfiji je v imenu slovenskih rojakov iz ZDA in Kanade poslal vabilo dr. Janezu Jenku, ki upravlja koprsko administracijo, da se kongresa udeleži. Škof Jenko je vabilo sprejel in bo ostal v mestu od začetka do konca kongresa. Imel bo tudi slovensko mašo in pridigo. Angleško bo pridigal msgr. Charles A. Salarka, škof Baragove škofije v Marquette; somaševal bo msgr. James A. Hickey, škof iz Clevelanda, kjer je največja skupnost Slovencev v ZDA skupaj s 15 slovenskimi duhovniki iz ZDA in Kanade.

Slovenska maša bo ob 14. uri v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija. Cerkev je v neposredni bližini katedrale v središču Filadelfije. Po maši bo koncert zbora »Korotant«, po koncertu pa procesija na stadion veteranov. Tam bo tudi razhod.

PRIPRAVA NA ZAKON IN LITURGIČNO ŽIVLJENJE

Temelj za prejem zakramenta sv. zakona je osebna vera zaročencev. Vera pa vodi k sodelovanju s Cerkvijo, zlasti pri bogoslužju. S to udeležbo zaročenca lažje in boljše razumeta pomen in moč zakramentov, ki sta jih že prejela: krsta in birme, pokore in Evharistije. Ti zakramenti so pot k zakramentu sv. zakona, ki bo posvetil njuno skupno življenje.

Posebno je treba zaročencem pomagati, da se poglobijo v zakrament sprave in zakrament življenja, ki sta spoved in Evharistija.

Spoved je zakrament spreobrnjenja in sprave z Bogom ter soljudmi. Z milostjo, ki je lastna temu zakramentu, bosta zaročenca očistila svojo medsebojno ljubezen, ki jo tako pogosto zalezuje samoljubje. In samoljubje, egoizem ju vodi v greh, ki je višek iskanja sebe in ne sreče bližnjega. Evharistija pa bo nudila zaročencema vzor in vir pristne duhovnosti in ju napravila zmožna daritvene medsebojne ljubezni v zakonu.

Kot pripravo in nadaljevanje sodelovanja pri liturgičnem življenju Cerkev morata zaročenca skupno pričakovanje poročnega dne in življenja v zakonu spremljati z osebno in tudi skupno molitvijo. V stiku in pogovoru z Bogom bosta gradila tako imenovano »domačo cerkev, domače svetišče«, kar bo postal njun skupni dom po poroki.

Se uspešnejšo pomoč za sodelovanje pri liturgičnem življenju Cerkev in za osebno in skupno molitev najdeta zaročenca v duhovnih obnovah in duhovnih vajah, ki jih marsikje Cerkev prireja za tiste, ki se pripravljajo na zakon. To so dnevi milosti, ko Bog govori duši in jo pripravlja na poslanstvo v družini.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Na zahtevo italijanskih oblasti je bil Sandro Saccucci, ki je bil ponovno izvoljen za poslance na listi stranke MSI v Londonu spuščen na svobodo. Preiskovalni sodnik v Rimu dr. Archidiacono je namreč prišel do zaključka, da je Saccucci zaradi izvolitve postal pravno nedotakljiv. Novi parlament mu mora poslansko imuniteto še enkrat vzeti, da se lahko izda nov zaporni nalog zoper njegovo osebo. Saccucci je bil namreč obtožen, da je med volivno kampanjo v kraju Sezze Romano sodeloval pri uboju dijaka Luigija De Rosa, ko je streljal s pištolo.

■ Poslanec Flaminio Piccoli je bil ob 247 pritrudilnih in 82 vzdržanih glasovih izvoljen za predsednika poslanske skupine DC v parlamentu, senator Bartolomei pa ob 107 glasovih od 130 za predsednika demokratske skupine v senatu.

■ V četrtek 8. julija so v Italiji stakali časnikarji in tiskarji za reformo sredstev obveščanja. Tako je bila Italija en dan brez dnevnikov in radijskih poročil.

■ Hud potres je 26. junija prizadel področje jugozahodno od Džajpura v indonezijski Novi Gvineji. Jakost potresa je bila 7,2 stopinje po Richterjevi lestvici, kar je 9 stopinj po Mercallijevi. Doslej so našli trupla 500 ljudi, 5.800 pa jih pogrešajo.

■ V začetku preteklega tedna je predsednik francoske republike Giscard d'Estaing obiskal Zah. Nemčijo in se sestal v Hamburgu s kanclerjem Helmutom Schmidtom. Schmidt je — pač iz predvolivnih potreb — izjavil francoski televiziji, da je za Nemčijo v Bonnu prijateljski pakt med obema državama tako trden, da ga s francoske strani ne bi mogli omajati niti socialisti ali komunisti, če bi prišli na oblast. V zadnjem trenutku pa se je premislil ter ukazal izrezati izjavi, preveč francoski časnikarji pa so jo vseeno objavili.

■ V nedeljo 4. julija so si Mehikanci izvolili novega predsednika države. Mehikancev je sedaj 62 milijonov, od katerih jih ima 28,5 milijona volivno pravico. Za novega predsednika José López Portilla je glasovalo 17,5 milijona volivcev od 18,5 milijona, kolikor jih je prišlo na volišče. V Mehiki vlada že več kot 40 let Partido revolucionario institucional (ustavna revolucionarna stranka). Opoziciji v vseh štirih desetletjih ni uspelo uveljaviti svojega kandidata.

■ Južnoafriški rasistični režim je moral pustiti pred črnimi domačim prebivalstvom. Odpovedati se je moral namenu, da bi v šole za črnce uvedel jezik »afrikaans«. To je jezik Burov, ki so po poreklu Nizozemci ter skupaj z angleško govorečimi belci vladajo Južno Afriko. V demonstracijah zoper uvedbo jezika afrikaans je izgubilo življenje 176 ljudi.

■ Španija ima novo vlado, ki jo je kralj Juan Carlos že potrdil. Načeluje ji Adolfo Suárez, zunanji minister pa je Marcelino Oreja Aguirre. V vladi so tudi vojaške osebnosti. Eden od generalov, Fernando de Santiago, bo prvi podpredsednik vlade.

■ Sudanska vlada je prekinila vse diplomatske, trgovske in gospodarske stike z Libijo, ki jo je obtožila, da je sodelovala pri poskusu državnega udara zoper sudanskega predsednika El Nimeirija. Pri tem je bilo ubitih 67 vojakov.

■ V Essenu (Zah. Nemčija) je umrl v starosti 67 let, zadet od srčne kapi, Gustav Heinemann, ki je bil predsednik zvezne republike od leta 1969 do 1974. Izvoljen je bil na socialdemokratski listi. Po vojni je bil najprej član Krščansko demokratske unije, ki jo je vodil Adenauer.

■ Iz zapora v Zah. Berlinu je uspelo pobegniti štirim kaznjencem, ki so se

udejstvovale kot teroristke. Tri pripadajo skupini »2. Junij«, ena pa skupini Baader Meinhof.

■ V Alžiru je neznan muslimanski fanatik do smrti zabodel pomožnega škofa msgr. Jacquiera, ki je bil po rodu sicer Francoz, a je večino življenja preživel v Alžiriji, kjer je bil leta 1926 posvečen v duhovnika, leta 1961 pa v škofa. Star je bil 72 let. Sv. oče Pavel VI. je v zvezi z ubojem izrekel sožalje kardinalu Duvalu, nadškofu v Alžiru.

S TRŽAŠKEGA

Zlata poroka v Dolini

Zakonca Karel Sancin in njegova žena Alojzija iz Doline št. 7 sta praznovala 50-letnico poroke. Poročila sta se namreč 3. julija 1926, ko je fašizem v naših krajih že krepko uvajal svojo nasilno raznarodovalno politiko in je v Dolini tedaj služboval župnik Piščanec. Kaj sta jublanta v teh petdesetih letih doživela in prestala, vesta najbolje sama.

Naš jubilant Karlo se je že od mladih nog začel udeleževati v kulturnem življenju v vasi. Pel je v cerkvenem zboru ter v prosvetnem vaškem zboru, pri katerem je bil tudi blagajnik in knjižničar. Zato je razumljivo, da je Karlo še danes velik ljubitelj slovenske knjige. Kot zavednemu krščanskemu možu mu je bila vedno pri srcu tudi zdrava verska rast v dolinski župniji, kjer je kot starešina bil vedno pripravljen pomagati, sodelovati in svetovati, tako tudi še danes.

Kljub pritiskom fašističnega režima je Karlo ostal trden slovenski in je tudi ves povojni čas stalno kandidiral na slovenski listi za občinske volitve. Za njegovo prosvetno delo na narodno-prosvetnem polju mu je Slovenska skupnost na svojem prvem deželnem kongresu lani podelila zlato odličje.

Obema jubilantom Karlu in njegovi ženi Alojziji želimo vsi prijatelji in znanci predvsem obilo zdravja in še dolgo življenje. Cestitkam se pridružuje tudi naš list, katerega stalni naročnik in čitatelj je tudi družina naših jublantarov.

Dolina: pomanjkljiva oskrba z vodo

Verjetno ni nobena druga vas v dolinski občini tako prizadeta v poletnih mesecih kot je ravno Dolina: že leta stalno primanjkuje voda, napeljana po hišah iz tako imenovanega nabrežinskega vodovoda. Letos je to kronično pomanjkanje vode še toliko bolj občutno, kar razumljivo povzroča prizadetemu prebivalstvu veliko nezadovoljstva in neveselosti.

V zvezi s tem problemom je svetovalec Slovenske skupnosti dr. Lojze Tul naslovil na dolinsko občinsko upravo utemeljeno vprašanje, kako namerava dolinska občina rešiti ta neodločljiv problem, saj morajo težko prizadeti vaščani omejiti vodo kot v letih takoj po končani vojni. Zato je takšno stanje danes nerazumljivo, da mora kljub modernemu vodovodu in naravnim izvirov v vasi prebivalstvo imeti takšne težave glede preskrbe z vodo.

V prejšnjih letih so se vaščani posluževali v takšnih primerih domačih naravnih virov, iz katerih je napeljana voda v več javnih vodnjakov v vasi. V tem pogledu je nadvse koristno vlogo opravljal starodavni vodnjak Na kaluži, ki je pa zadnje čase tako zanemarjen, da iz njega ne priteka več voda, ker so se verjetno cevi zamašile.

Zato omenjeni občinski svetovalec SSK v svojem vprašanju opozarja tudi na to možnost, da bi javni vaški vodnjaki morali biti stalno vzdrževani ter služiti vsaj kot rezerva za vodo vaščanom v primerih potrebe.

Deset let binškošnih srečanj Slovencev v Nemčiji

Pobudniki in organizatorji binškošnih srečanj v Nemčiji (dr. Janez Zdešar, pok. dr. Franček Prijatelj in Ciril Turk) so si kot izseljenski duhovniki postavili za cilj, da s temi srečanji ohranijo našim delavcem, ki si morajo iskati iz različnih vzrokov kruha na tujem, zvestobo do vere, narodno samobitnost in čut vzajemnosti.

Binškošna srečanja — letošnje je bilo že deseto — so v zadnjih letih načrtno zasledovala te namene in jih tudi dosegla. V desetih letih so ti shodi zajeli okrog 23.000 naših rojakov. Naj še dodamo, da so vsa binškošna srečanja organizirali Slovenci v Nemčiji sami, brez vsake moralne in materialne podpore iz domovine ali iz krogov njenih predstavnikov v tujini.

Gesla srečanj so vedno vsebovala smisel srečanj kot: »Bogu otroci, narodu sinovi, nikomur hlapci«, »Mati, domovina, Bog«, »Slovenec sem, tako je mati djala«, »Verno srce - poštene roke«, »Da rojak prost bo vsake«, »Goreti hočem sebi, novim dnevom«, »Bog živi ves slovenski svet«, »Mati Slovenija, tvoji smo sinovi«, »Slovenski svet, ti si krasan« in letošnje »Slovensko srce, Bog živi te«. Vsa ta gesla izražajo veliko ljubezni in zvestobe vsemu tistemu, kar je naš narod skozi stoletja reševalo versko, narodno in moralno.

Po binškošnih srečanjih z masovno udeležbo naših delavcev in delavk v Nemčiji je slovenski živelj našel tudi živ odjek v nemški javnosti. Na binškošna srečanja je namreč ponovno prišla nemška televizija in navzoči so bili časnikarji ter zastopstva cerkvenih in svetnih ustanov. Na ta način smo se Slovenci v nemški javnosti pokazali kot samostojen narod.

Za Slovence v srednji in južni Nemčiji je bilo letošnje binškošno srečanje 6. junija v Singelfingenu pri Stuttgartu, v mestu, ki slovi po tovarnih vozih znamke Mercedes, za rojake iz severne Nemčije pa v Neussu ob Renu. Na prvem se jih je zbralo okrog 2.100, na drugem nad tisoč.

Okrog poldne na letošnje binškošni so preplavili ceste Sindelfingena avtomobili naših delavcev, ki niso bili le iz krajev južne in srednje Nemčije, temveč tudi iz raznih avstrijskih in švicarskih mest. Trije veliki baloni bele, modre in rdeče barve visoko v zraku so jim kazali pot v cerkev presv. Trojice (Heilige Dreifaltigkeit).

Ob 12. uri je bila cerkev nabito polna naših rojakov. Pari v narodnih nošah so obkročili in zasedli prve klopi. K oltarju je pristopilo sedem slovenskih duhovnikov, trije pa so bili v spovednici. »Pridi, pridi Sv. Duh«, je bila tudi tema župnika Cirila Turka iz Stuttgarta. »Potrebujemo luči, potrebujemo zvestobe, potrebujemo ljubezni«, te misli je vtikal v svoj govor in jih simbolično povezal s tremi baloni slovenskih barv visoko nad cerkvenim stolpom.

Med mašo je občuten prepeval mešani zbor »Jakob Petelin Gallus« s slovenske Koroške pod vodstvom prof. Jožka Kovčiča. 40 pevcev je s svojimi glasovi napolnilo božjo hišo in vse prisotne potegnilo za seboj.

Družabni del srečanja se je pričel ob 3. uri popoldne v veliki in moderni velesojemski dvorani »Messehalle«, ki je last zasebnih delničarjev ter mesta Sindelfingena. V njej je prostora za 3.000 ljudi.

Pogled je vsakomur običal na odru, polnem svežih belih, modrih in rdečih rož, na steni za odrom pa so bila tri velika srca, belo, modro in rdeče, ki so po močnem napisu »Slovensko srce, Bog živi te!«, vsem v dvorani pričarala občutek,

da so na slovenski zemlji. Ta napis je bil namreč geslo letošnjega srečanja.

Po raznih pozdravih je stekel program, ki so ga izpolnili pevci zbora »Gallus«, godalni ansambel otrok slovenske sobotne šole, deklška folklorna skupina iz Stuttgarta, deklamacije slovenskih šolark iz Sindelfingena, duet Planko, zabavne igre, velika tombola s 600 dobitki (glavni dobitek barvna televizija), skupno petje ter nazadnje ples ob višah Planinskega kvinteta. Otroci, katerih je bilo na prireditvi vsaj 200, so imeli svoj program z balončki, s katerimi so poslali pozdrave z binškošnega srečanja v širni svet.

Podobno je poteklo tudi binškošno srečanje rojakov iz severne Nemčije v Neussu ob Renu.

C. T.

Slovenska skupnost o dogodkih na Koroškem

V avstrijskem parlamentu zastopane stranke so sprejele skrajno nedemokratski sklep prešteti Slovence na Koroškem in jim nato deliti pravice, predvidene v 7. členu avstrijske državne pogodbe na podlagi izida narodnostnega štetja in na podlagi zahtev nemških sovinitov.

Ta skrajno krivični sklep so avstrijske stranke (socialisti, katoliška ljudska stranka ter liberalci) sprejele kljub odločnemu odporu koroških Slovencev, ki so od vsega začetka odklanjali narodnostno štetje

in zahtevali, v skladu z državno pogodbo, svoje narodne pravice na vsem narodnostno mešanem ozemlju na Koroškem ne glede na številčnost slovenskega prebivalstva.

Sklep avstrijskih strank ni naletel na ogorčenje samo pri koroških Slovencih, ampak je proti njemu protestiral ves slovenski narod, v domovini in v zamejstvu. Tudi deželno tajništvo Slovenske skupnosti ob težkih urah, ki jih preživlja naš narod na Koroškem, protestira proti sklepu avstrijskih oblasti in bo ta svoj protest ponosno na pristojna mesta; izraža popolno solidarnost koroškim bratom in jih bodri, naj bodo močni in enotni v boju proti krivičnemu sklepu avstrijskih državnih strank; ugotavlja veliko enotnost in skupno hotenje vsega slovenskega naroda, tako v Sloveniji kot zamejstvu ter zahteva, da avstrijske oblasti takoj opustijo akcijo za preštevanje Slovencev na Koroškem, kjer živijo že tisočletja, saj je prav tu tekla zibelka slovenskemu narodu. Zato je vsako narodnostno štetje ne samo odveč, ampak je dejanje, ki žali zgodovino slovenskega naroda in vse Evrope.

Protest avstrijskemu konzulu v Trstu

Deželno predstavništvo Slovenske skupnosti je bilo 12. julija na avstrijskem konzulatu v Trstu, kjer je izrazilo svoje mišljenje glede nameravanega narodnostnega štetja na Koroškem. Dr. Štoka in dr. Dolhar sta konzula seznanila z mnenjem slovenskega prebivalstva v deželi Furlaniji-Juljski krajin, izjavila, da bi bilo tako narodnostno štetje krivično in da bo zato SSK, če bo do tega preštevanja prišlo, na pristojnih mestih napravila svoje ustrezne korake. Posebej bo o krivičnem zadržanju avstrijskih oblasti do koroških Slovencev seznanila narodnostne manjšine v Italiji in Evropi, s katerimi ima SSK stalne in plodne stike.

Nabrežina

V bolnišnici v Trzinu je 8. julija mirno v Gospodu zaspala Lojzka Legiša. Skozi dolgo vrsto let je stala svojemu možu ob strani in skupno z njim, vdana v božjo voljo in dostikrat pokrepčana s kruhom živih, vzgajala za življenje mlado deklico iz revne družine, ki pa je danes že mamičica dveh malčkov — in to je bilo njeno največje veselje. Bila je zvesta bralka našega lista, iz katerega je črpala marsikaj dobrega za življenje.

Ob tej hudi izgubi se družina in sorodniki srčno zahvaljujejo za toliko lepega cvetja ob pogrebu drage Lojzke ter tudi g. župniku za tople in tolažilne besede.

Solidarnostna akcija z v stečaj zašlo tovarno

Delegacija Slovenske skupnosti, ki so jo sestavljali deželni tajnik Drago Štoka, tržaški pokrajinski tajnik Rafko Dolhar ter Boris Gombač, ki je odgovoren za sindikalna vprašanja v okviru Slovenske skupnosti, je 12. julija obiskala delavce, ki so zasedli tovarno Calza Bloch v Trstu, ker jim grozi zaprtje tovarne zaradi stečaja, v katerega je zašlo podjetje.

Delegacija SSK je izrazila delavcem svojo solidarnost in zagotovila svoje intervencije na forumih in svetih, kjer ima

V soboto 17. julija ob 21. uri bo v Saležu na dvorišču pri družini Stofla tradicionalno

PRAZNOVANJE SV. ALEŠA

1. Somaševanje z duhovnikom iz krajev potresa v Slovenski Benečiji
2. Ivan Cankar in Srečko Kosovel v besedi in filmu
3. Nastop zbora iz Sv. Križa
4. Ansambel »Galebi« s humoristom
5. Darovi za potresence ob vstopu na dvorišče; vsak darovalec dobi številko za srečolov
6. Srečolov.

V primeru dežja bo slovesnost pod streho.

SSK svojega predstavnika in ki so direktno zainteresirani nad obstojem podjetja. Predstavniki SSK so imeli daljši razgovor z notranjo komisijo tovarne in si nato ogledali notranjost tovarne.

V deželnem svetu je svetovalec SSK dr. Štoka vložil vprašanje, v katerem sprašuje deželni odbor, kaj namerava storiti za rešitev hude krize, ki je zajela tovarno Calza Bloch, v kateri je bilo zaposlenih okrog 600 delavcev in delavk.

Enako vprašanje so naslovili občinski svetovalec Slovenske skupnosti v občini Dolina na dolinskega župana. Vprašanje so podpisali Tul, Petaros in Gombač.

Birma v Mavhinjah

V nedeljo 11. julija smo imeli v Mavhinjah verski praznik. Goriški nadškof je prišel med nas in podelil zakrament sv. birme 19 našim srednješolcem. Cerkev so lepo okrasili starši birmancev in birmanci sami. Res, bila je slavnostno pripravljena za sprejem nadpastirja. Pri vstopu v cerkev so birmanci postavili tudi skromen slavolok. Tu je g. nadškofa Cocolina pozdravil predstavnik staršev in vasi Ivan Terčon, birmanka Andrejka Terčon iz Selsljana pa je nadškofu izrekla dobrodoščilo in se mu že vnaprej zahvalila za podelitev zakramenta sv. birme.

Z nadškofom sta somaševala domači župnik Markuža in g. Tone Bedenčič. Po evangeliju je župnik predstavil nadškofu birmance, nakar je nadpastir spregovoril v slovenščini in v italijanščini o pomenu sv. birme, ki potrdi kristjansko vero in mu obenem nalaga odgovornost za pravo krščansko pričevanje v svetu.

Sv. mašo so pevke spremljale s primernimi pesmimi. G. nadškof je birmance in botre obhajal pod obema podobama. Na koncu maše pa je vsakemu birmancu podaril rožni venec.

Nadškof Cocolin se je še dolgo po končanem obredu v cerkvi razgovarjal z verniki na trgu. Naj omenimo še za kroniko, da je bila cerkev nabito polna in da je mnogo ljudi moralo stati zunaj.

Verniki iz Mavhinj, Cerovelj, Vižovelj in Selsljana smo hvaležni g. nadškofu, da nas je obiskal, kot tudi domačemu župniku, ki je pripravil birmance in poskabel za lepo versko slovesnost.

- Za 41. mednarodni evharistični kongres v Filadelfiji (ZDA) vlada po vsem katoliškem svetu — predvsem seveda v Ameriki — veliko zanimanje. Kongres se bo začel 1. avgusta in bo trajal do 8. avgusta. Geslo kongresa »Lakota sveta po kruhu« obsega po izjavi kanadskih škofov vse, kar zadeva sedanjega človeka. Za kristjane pomeni »kruh« tudi življenje, ki prihaja jo Jezusu Kristusu. Sedaj je končno znano, da se sv. oče kongresa ne bo udeležil. Zanimiva pa je novica, da se bo kongresa v Filadelfiji udeležilo kar 23 poljskih škofov.

Odklonjene zahteve

Na Padričah, v bivšem begunskem taborišču ob pokrajinski cesti, ki pelje v Bazovico, se dela za njegovo preureditev v poboljševalnico za mladoletne. In to kljub ostremu nasprotovanju vseh domačinov s Padrič, kakor tudi prebivalstva iz Gropace, Bazovice in Trebče.

Koordinacijski odbor omenjenih vasi je ves čas stalno spremljal in se zanimal, da bi ne prišlo do tega, da bi se poleg vasi naselili ljudje, ki nimajo prav ničesar opraviti s tradicijo krajevnega življa. O namenu državnega pravdnika dr. Pontrellija so bile obveščene vse organizacije na Tržaškem, kakor tudi vse stranke ustavnega loka, ki so se takoj uprle postaviti zapora za mladoletnike na tem delu našega Krasa.

Tržaški občinski odbor in svet sta sprejela resolucijo, prav tako tudi pokrajinski svet ter odklonila gornjo ustanovo. Celotno župan Spaccini je spremljal delegacijo gornjih vasi k tedanjemu prefektu (pred približno letom dni) in ta je dejal, da se bo pozanimal in obvestil delegacijo vasi, preden se bodo začela morebitna dela.

Ko pa se je pred kratkim koordinacijski odbor obrnil na pravdnika Pontrellija in ga zaprosil za sprejem (ki je bil že programiran za prve dni maja, a je odpadel zaradi potresa v Furlaniji), kjer naj bi izvedeli kaj več podrobnosti o graditvi poboljševalnice in bi mu pojasnili nasprotovanja krajevnega prebivalstva, je ta dr-

žavni funkcionar prošnjo odbil s pripombo, da je zanj poboljševalnica samo še stvar čimprejše udeležitve.

Nezaslišano! Mož trmastost vztraja pri svojem sklepu in noče prisluhniti volji ljudi, ki nočejo na svojih tleh tega objekta. Nočejo, da bi kalili mir ljudje, ki bi jih privedli sem iz cele Italije, kjer naj bi se pod kontrolo vozili z avtobusi in hodili na delo. Nočejo živeti v stalnem strahu pred izvrženci in izobčenci!

Ko postavljajo alternativo, naj prostor begunskega taborišča preuredijo v prepotrebni socialni center za ves vzhodni Kras, ne zahtevajo nič posebnega. To je zopet viden poizkus raznarodovanja našega človeka, ki mu hočejo izpodkopati tla in ga popolnoma odrezati od okolja.

Koordinacijski odbor štirih vasi poziva zato demokratične sile, naj mu stoji trdno ob strani pri tej težki neenaki borbi vsiljevanja takih ustanov, ki so v nasprotju s kazenskim in mednarodnim pravom ter s prevzgojo mladine.

Da bi ta odbor dal poudarka svojim upravičnim zahtevam, je v soboto 10. julija uprizoril protestno manifestacijo. Udeleženci so zaprli cesto, ki gre mimo bivšega begunskega taborišča. Odnegli so šele, ko jih je končno državni pravdnik Pontrelli le bil pripravljen sprejeti. V razgovoru jim je dejal, da je vezan na državne zakone, da pa bo njih zahtevo posredoval na pristojna mesta.

Nastop ansambla slovenske sobotne šole v Sindelfingenu pri Stuttgartu na binškošnem srečanju Slovencev 6. junija letos

Katoliška Cerkev na Poljskem in v Jugoslaviji

(2)

Ko tuji obiskovalci zastavljajo vprašanje, ali je sploh umestno, da v sedanjih »sekulariziranih« časih, ko se razkristjanjenje vedno bolj širi, poljska Cerkev gradi tako velika in draga svetišča, poljski duhovniki odgovorjajo s trditvijo, da je narod ostal globoko krščanski in da je še vedno močno navezan na nekdanje simbole vere kot so cerkve, verski prazniki, procesije, romanja in podobno.

Priznava pa župnik Nove Hute, da šokira nova cerkev obiskovalce zaradi novih zidarskih prvlin. »Toda«, nadaljuje, »poljski verniki so ponosni na novo cerkev in to predvsem zaradi tega, ker sodelujejo na ta ali oni način pri njeni gradnji.«

Sicer pa Poljska, po župnikovem mnenju, ne pozna tistega »delavskega razreda«, ki ga ima Francija. Na Poljskem je novi delavski razred izšel iz kmečkih vrst ter se močno oklepa starih kulturnih in verskih izročil. »In prav ta novi delav-

ski razred je hotel imeti tako cerkev ne da bi mu jo hoteli duhovniki vsiliti.«

Sicer pa se obiskovalci Poljske srečujejo s krščanskimi izročili dežele na vsak korak. Praznik sv. Rešnjega Telesa npr. je narodni praznik Poljske. Prav ob tej priložnosti Cerkev lahko pokaže, kako velik vpliv ima še vedno na ljudske množice.

V Cestohovi, vrhu poljskega katoličanstva, kjer Poljaki častijo črno Devico Marijo, je bazilika že prepolna ob šestih zjutraj. Mladi, stari, otroci, ženske pa tudi moški so nared za prvo mašo ter v dolgih vrstah potrpežljivo čakajo pred spovednicami.

V Krakovu, kjer so se leta 1975 bali, da oblasti ne bodo dovolile tradicionalne procesije sv. Rešnjega Telesa, ker je ni bilo v bajšnjem letu, se je ljudstvo oddahnilo, ko je mestni partijski sekretar, nekdanji jezuitski semenišnik, dal kardinalu Wojtiti, nadškofu v Krakovu dovoljenje za procesijo po ulicah od katedrale od cerkve Matere božje.

Kardinal Wyszyński se je leta 1975 mudil po veliki noči v Rimu, pa se je vrnil

v Varšavo predčasno samo zato, da bi osebno vodil procesijo Svetega zakramenta. Opoldne so v središču mesta ustavili ves promet. Velikanska množica, gotovo 300.000 oseb, je korakala po korzu Krakowskie Przemiescie, ki pelje v sredino mesta in so ga Nemci v zadnji vojni do tal porušili, Poljaki pa po vojni kamen na kamen zvesto obnovili. Kardinal je nosil monštranco pod svilenim baldahinom, belo oblačene deklece pa so trosile po tleh rožne cvetove. »Mislimi smo«, so nato pisali časnikarji iz zahodnih dežel, »da smo kje v Španiji ali Italiji, ne pa v komunistični državi.«

Ta ljudske verske manifestacije pa imajo v sebi tudi oporečniškega duha. Ker se ne sme protestirati zaradi problemov, ki tarejo ljudstvo, si to pomaga s poveljevanjem vere. Vendar ne smemo biti preveč naivni ter si zakrivati oči pred dejstvi. Posvetna miselnost, sekularizacija, se Poljakov nezaznavno vedno bolj oprijemlje.

Eden izmed katoliških poslancev v poljskem »sejmu« (parlamentu) je dejal, da je med študenti na varšavski univerzi 30

odstotkov marksistov, 30% vernih katoličanov, 40% pa jih je brezbrzižnih, neopredeljenih. Združeni in osredotočeni napori brezbožne propagande po šolah, katerim se pridružuje potrošniška miselnost širokih slojev prebivalstva, počasi začemjajo kazati svoje sadove.

Upravičeno je vprašanje, ali je pri takih razmerah poljska Cerkev dovolj pripravljena, da bo zaustavila proces razkristjanjenja, ki je tako značilen za zahodne države. Sociološke ankete, s katerimi se Cerkev sicer ne strinja, kažejo, da vera, čeprav je še tako utrjena v ljudstvu, ni dovolj močna, da bi rešila neke moralne probleme kot je npr. splav, saj je ugotovljeno, da je na Poljskem letno en milijon splavov.

To z drugo besedo pomeni, da je poljski katolicizem predvsem ljudski. Oklepa se tradicionalnih pobožnosti in folklore, duh zadnjega koncila pa še ni prodrl v miselnost ljudskih množic. Sama evangelizacija še ni dosegla obnove po zavestnem prejetanju zakramentov. Pri tem sta v veliko oviro koncilski prenovi industrializacija ter urbanizem (odhod z dežele v

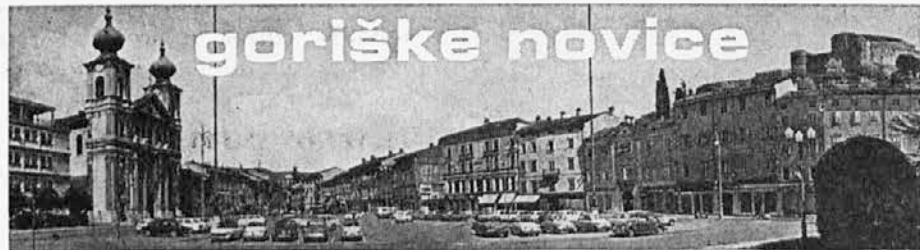
mesta), ki se hitro širita ter zelo vplivata na razmere, v katerih narod živi.

Sredstva ljudskega obveščanja, zlasti radio in televizijo, nadzoruje država ter ljubosumno pazi, da ne bi Cerkev pri tem dobila kakega vpliva. Verniki so tako postavljeni pred nov položaj, na katerega niso bili pripravljani. Posledica je nova miselnost in ravnanje, ki ni več v skladu z božjim zakonom in naukom Cerkev.

Da bomo še bolj doumeli razmere, v katerih deluje poljska Cerkev, je primereno, da navedemo nekaj statističnih podatkov. Poljska ima trenutno 34 milijonov prebivalcev, v zdomstvu (v tujini) pa jih živi kar 10 milijonov. 93% Poljakov na Poljskem je krščanih in 70% jih hodi redno v cerkev. Brezbožcev je uradno le 8 odstotkov.

Katoličani imajo 27 škofij s 75 škofi, 7.500 župnij, nekaj več kot 18.000 duhovnikov ter 30.162 redovnikov in redovnic. Semenišnikov je 4.000. Leta 1974 je bilo 638 novomašnikov, leto prej 557, leta 1972 604, leta 1971 480 in leta 1970 381.

(Drugič naprej)

goriške novice

Konkretna pomoč potresencem

Morda ne bo odveč, če še enkrat s trpkostjo poudarimo, da se pomoč od potresa prizadetim krajem v glavnem usmerja v naselja, ki so pretežno na robu furlanske nižine. Zal se nekoliko pozablja, da so bile skoraj v enaki meri razdejane in poškodovane vasi, ki so prilepljene po pobočjih Beneške Slovenije in Rezijske. In ljudje so tam zaradi tega zelo zagrenjeni in žalostni.

Temu je skušala vsaj nekoliko od pomoči skupina delovnih ljudi iz Podgore, Gorice in Štmarja. Zbralo se jih je petnajst; opremili so se z dvema tovornjakoma, na katera so naložili štiri kosilke in stroj za »baliranje« sena. V nedeljo 11. t. m. so navsezgodaj šli v Rezijsko (Njivo) in tam ves božji dan kosili in spravljali seno. Napravili so okrog tisoč bal. Peljali so s seboj tudi kuhinjo ter skuhalni kosilo zase in za domačine, ki so jim pomagali pri delu. In vse to na lastne stroške. Pozno ponoči so se vrnili domov trudni, a veseli in zadovoljni, da so lahko konkretno pomagali nesrečnim Rezijskom. Da so jim bili domačini za to res hvaležni, ni treba še posebej omenjati.

Resolucija in prid SSG v Trstu

Števerjanski občinski svet, ki se je zbral na izredni seji 30. junija letos, je izrekel svojo popolno solidarnost z igralci, upravnim svetom ter osebjem Stalnega slovenskega gledališča v Trstu, ki so bili vsled nevdržnega finančnega stanja, v katerem se je znašla ta slovenska kulturna ustanova zaradi neustreznega pravnega položaja ter iz tega izhajajočih nepremostljivih težav prisiljeni, da po 30 letih dejavnosti za skoraj mesec dni prekinajo z vsakim delovanjem ter zasedejo iz protesta svoj sedež.

Števerjanski občinski svet zato odločno protestira, da se že toliko let sistematično zavlačuje rešitev tega izredno važnega problema, ki je vir hudih napetosti in nezaupanja med tu živječima narodoma ter zahteva takojšnjo rešitev tega problema s tem, da se izglasuje v parlamentu in v deželnem svetu ustrezni zakon, ki bo priznal Slovenskemu gledališču v Trstu značaj »stalnega gledališča« ter s tem njegovo pravico do primerne finančne podpore.

V Ogleju maša za žrtve potresa

V zvezi s praznikom patronov oglejske bazilike sv. Mohorja in Fortunata je bila v nedeljo 11. julija popoldne v baziliki sv. maša za žrtve potresa. Opravil jo je ob somaševanju 25 duhovnikov videmske, goriške in pordenonske škofije oglejski župnik msgr. Marcuzzi. Prisotna sta bila tudi zastopnik slovenske duhovščine ter podslanec celovškega škofa. Vsa maša je bila v furlanščini, razen dveh beril, ki sta bili prebrani v slovenščini in nemščini.

Prav dejstvo, da je bila maša v furlanščini, je onemogočilo nadškofu Cocolinu iz Gorice, nadškofu Battistiju iz Vidma in škofu Freschiju iz Pordenona navzočnost prv sv. maši. Apostolski sedež namreč meni, da furlanščina zaenkrat v Italiji še ni bogoslužni jezik in da se sme uporabljati le italijanščina. Zato se omenjeni škofje sv. maše niso smeli udeležiti.

Med mašo je msgr. Marcuzzi prebral poslanico vseh treh škofov, v kateri izražajo svojo bol, da niso zvraven, obenem pa izrekajo solidarnost z bolečino, ki je zadel furlansko ljudstvo ob zadnjem potresu. Verniki v baziliki so z gromkim ploskanjem izrazili svoje zadovoljstvo z izjavo škofov, manj prijazni pa so bili komentarji o odločitvi Apostolskega sedeža.

V ponedeljek 12. julija zvečer je bilo na praznik sv. Mohorja in Fortunata v oglejski baziliki še eno slovesno somaševanje. Z nadškofom Cocolinom je somaševalo veliko duhovnikov goriške nadškofije, med njimi tudi nekaj slovenskih. Somaševanje je bilo v italijanščini, le msgr. Oskar Simčič je prebral berilo v slovenščini.

Nadškof je v daljšem govoru v italijanščini najprej govoril o potrebi vere v sedanjem svetu, nato pa pozval svoje duhovnike k složnosti in tudi cerkveni disciplini. Tu je verjetno mislil na nedeljsko somaševanje v furlanščini, o katerem poročamo zgoraj. Zato je bilo tudi ponedeljkovo somaševanje na praznik škofijskih zavetnikov v znamenju solidarnosti z nadškofom. Za kroniko lahko zabeležimo, da je nadškof po govoru v italijanščini spregovoril tudi nekaj stavkov v slovenščini.

Umrl je Anton Lapanja

V nedeljo 11. julija je mirno v Gospodu zaspal Anton Lapanja. Stanoval je v Gorici na Livadi, kjer je bil dobro znan. Prav tako so ga poznali in cenili v Trzihu, kjer je bil do upokojitve tehnični risar v ladjedelnici. Bil je dober človek in veren katoličan. Pogreb je bil v sredo 14. julija v cerkvi sv. Ivana. Pogrebno mašo je opravil msgr. Franc Močnik, ki je pokojnika v boleznih obiskoval in bil še eno uro pred smrtjo pri njem.

Za njim najbolj žaluje zvesta pomočnica Pina, ki je po smrti njegove sestre Fani zanj z vso krščansko ljubeznijo skrbel. Toliko bolj jo je ta udarec prizadel, ker je tudi sama že mesec dni v bolnišnici zaradi zloma kolka po nesrečnem padcu. Pina je že dolgo let zvesta pomočnica pri našem listu, pomaga nam pri razpošiljanju lista in skrbi za prevoze na pošto in po agencijah. Uredništvo in uprava Katoliškega glasa ji izrekata globoko sožalje. Pokojnemu Ninotu naj Bog podeli večno plačilo v nebesih.

Tri tisoč ljudi v Števerjanu

Na kratko smo pred 14 dnevi že poročali o nagradah, ki so bile razdeljene na VI. zamejskem festivalu domače zabavne glasbe v Števerjanu, ki je bil 26. in 27. junija v prelepem Formentinijevem parku v bližini farne cerkve. Danes hočemo to poročilo še izpolniti, da si bodo bralci lahko ustvarili popolno sliko o tem pomembnem kulturnem dogodku na naših tleh.

V soboto 26. junija je bilo izločilno tekmovanje. Program se je začel odvijati nekaj po 21. uri. Pozdravne besede je izrekel predsednik PD »F.B. Sedej« Simon Komjanc, nastopajoče ansamble, 16 po številu, je pa predstavil napovedovalec Miro Opetl iz Trsta.

Že prvi večer je bilo prisotnih čez 700 ljudi, kar pomeni velik napredek z ozirom na prejšnja leta, ko udeležba občinstva ni nikdar dosegla števila 500. Naslednji dan, v nedeljo popoldne, je pa prišlo nad 2.000 ljudi, tako da lahko mirno rečemo: v dveh dneh se je zbralo v Števerjanu 3.000 ljudi.

Po končanem večernem programu v soboto se je takoj zbrala komisija, da odloči, kateri ansambli bodo ponovno nastopili prihodnji dan. Ocenjevalna komisija, kateri je predsedoval Ciril Terpin iz Števerjana, je bila takole sestavljena: Tomaž Tozon iz Ljubljane, Tullio Možina z Opčin pri Trstu, Brane Golob kot predstavnik revije »Stop« iz Ljubljane, Bruno Rustija iz Podgore pri Gorici, Evgen Jurnič, predstavnik revije »Antena« iz Ljubljane ter dr. Andrej Bratuž iz Gorice.

Poleg te komisije je bila še komisija za ocenjevanje besedil. V njej so pa bili prof. Albin Sirk in pesnica Ljubka Šorli Bratuž iz Gorice ter prof. Emil Valentinčič iz Pevme pri Gorici.

Pristojna komisija je izbrala devet ansamblov za finale in sicer: Dobri prijatelji iz Brežic, Taimes z Opčin, Franci Zemè iz Vojnika pri Celju, Saleški fantje iz Nabrežine, Franci Lipičnik iz Zagorja ob Savi, Trio Atelšek iz Ljubljane ter Trio Ivana Korošca iz Cerknice.

Imenovani ansambli so torej ponovili svoj nastop v nedeljo 27. junija ob 17. uri. V času, ko se je ponovno zbrala po nastopu ocenjevalna komisija, da določi nagrade, predvidene v razpisu, je občinstvo zabavala folklorna skupina iz Ločnika.

Doletelo me je, da sem v Vidmu od blizu spoznal strahotne posledice zadnjega potresa. Na licu mesta sem s tesnobnim srcem opazoval grozno predstavo bivših mestec in vasi, ki so se v noči 6. maja spremenile v visoke groblje, zasute ulice pa so ostale brez življenja. Ranjenci odpeljani, mrtvi brez solza v grob dejani. Preživeli svojci so izčrpani sem in tja blodili, toda nikjer niso našli ne tolažbe ne miru.

Ta strašni potres je najhujše razdeljal sledeče kraje: Pušja ves, Humin, Ratenj, Osoppo, Buia, Mužec, Mariano, Colloredo, Forgaria, Maiano. Vsaka družina iz teh krajev ima svojo žalostno, če ne zaradi mrtvih tudi tragično zgodbo. Vidmu je bilo prizaneseno, saj so le nekatere hiše razpokale. Toda prebivalci so užili veliko strahu in ga še imajo, ker se sunki skoraj vsak dan ponavljajo in se je še vedno bati kaj hujšega.

Od potresa so hudo prizadeti tudi beneški Slovenci. V Rezijski dolini je na Beli več kot polovica uničena, v Ravenci nobena hiša ni več vseljiva, v Osojanah je vse dobesedno porušeno, v Njivi sta ostali le dve hiši. Potem, od Rezijske navdol naštejemo še te podrte vasi: Viskorša, Brdo, Tipana, Brezje, Platišče, Subid

Pokale so prejeli: Saleški fantje iz Velenja pokal, ki ga je darovala tverka Terpin iz Gorice; Trio Atelšek iz Ljubljane pokal, dar pokrajinske ustanove za turizem v Gorici; urarna Gratton iz Gorice je darovala pokal, ki ga je prejel ansambel Francija Zemeta iz Vojnika pri Celju, supermarket čevljev Košič Benedikt iz Gorice pa je poklonil pokal, ki ga je bil deležen ansambel Dobri prijatelji iz Brežic.

Nagrade pa so prejeli, kot smo že pisali, salezijanec Franc Pohajec za najboljšo besedilo, Nadja Fabris in Košuta od ansambla Taimes z Opčin za najboljši pevski duet, nagrado za najboljši nastopajoči ansambel Trio Ivana Korošca iz Cerknice. Ta je prejel tudi pokal, ki ga je podarila Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Občinstvo je kot najboljši izbralo ansambel Igo Radovič iz Nabrežine, ki je dobil tudi pokal PD »F.B. Sedej« iz Števerjana. Nagrado za najboljšo izvedbo in pokal Števerjanske občinske uprave je prejel ansambel Mejaši iz Gorice, nagrado za najboljšo melodijo ter trofejo ansambla Lojzeta Hledeta, ki je bila letos prvič podeljena, pa ansambel Franci Lipičnik iz Zagorja ob Savi.

Oba dneva festivala je bila odprta tudi pokažnja briških vin, pri kateri so sodelovali najpomembnejši števerjanski kmetovalci in vinogradniki kot Emil Terpin, Aleš Komjanc, Avgust Štekar, Marino Humar, Anton Pintar, Miklus ter grof Formentini.

Letošnji festival je brez dvoma uspel: izredno število občinstva, prvič v Formentinijevem parku in zelo primerno vreme, ki je bilo ves čas prirediteljem naklonjeno z razliko od prejšnjih let, ko je rado prišlo do nalivov in neviht.

Festival je letos še pridobil na veljavi, ker ga je snemala agencija Alpe-Adria za kopsko televizijo. Oddaja je bila v ponedeljek 28. junija v poročilih, naslednji dan pa v rubriki »Odrpta meja«.

Dobra organizacija prireditve je bila za vse prisotne prijetno presenečenje, za prireditelje pa uspeh festivala močna vzpodbuda, da bodo v prihodnjih letih s festivalom nadaljevali. Vsem, ki so pomagali pri izvedbi prireditve, gre zahvala in priznanje, vse pa, ki so na prireditve prišli, pa vabimo, da se je prihodnje leto udeležijo v vsaj takem številu kot letos.

Trio Atelšek iz Ljubljane je prejel pokal pokrajinske uprave za turizem

Potres je še navzoč

(ostala le ena hiša), Cenebola, Porčinj, Campej (in lahko še omenimo Fojdo, Neme, Ahten, Rekluz). Resničnost razdejavanja presega vsako domišljijo.

Večina prebivalcev iz teh razdejanih vasi je komaj rešila lastno kožo in so na cesti brez strehe. Za sedaj so se stisnili pod šotore, kjer životarijo z žalostnim spominom na potres. V tej tesnobi težko čakajo, kdaj bodo zopet imeli lastno stanovanje, kar pa zavisi od neznansko počasne javne uprave.

Vemo, da so naši Benečani potrpežljivi kot tudi močno navezani na domače kraje, toda nekateri so se znašli v tako nevdržnem položaju, da so morali zapustiti rodno vasico, drugi pa bodo morda podlegli prevelikim preizkušnjam in odšli v tujino. Bodi jasno, da imajo naši rojaki večje težave kot drugi potresenci, ker so njih vasi posejane po gričih in hribih blizu jugoslovanske meje, oddaljene od glavnih mest in centrov ter tako zadnje postrežene.

Beneški Slovenci so bili vedno žrtvovali, da so komaj rinili naprej; sedaj pa, ko so še od potresa tako krvavo udarjeni, se morajo kamnu smiliti. Treba bi bilo kakorkoli omiliti pretrdo usodo, ki jih je zadel.

Blago, ki ga imamo v našem centru za potresence, je kar je in sploh ne odgovarja različnim potrebam teh ljudi. Treba bi bilo spraviti skupaj nekaj denarja in potem pomagati izčrpanim, boleham, stariim, otrokom, zaostalim z denarjem v roko. Vsak priboljšek jim bo prišel prav. Predvsem bi jim bilo treba poskrbeti najpotrebnejše in potem še kaj po želji. Če bi mogli katerega osrečiti s šotorom ali celo z ručlo vozilom, bi to bil višek vsega.

Mislím, da bo vsak, ki je prepričan o veliki tragediji, katera je zadel beneške Slovence in se bo tako vživel v njih močno življenje, k njim usmeril svojo plemenito radodarnost in jim priskočil na pomoč. Bodisi majhno darilce bodisi velika vsota, vse bo z veliko hvaležnostjo sprejeto in uporabljeno v prid beneškim Slovcem. Posebno hvale vredno je organiziranje denarnih nabirk v ta namen. (Pri Katol. glasu že obstaja poseben sklad, op. uredništva.)

Naj bi ta moj poziv k pomoči beneškim Slovcem njim prinesel potrebnega veselja, jih trdneje navezal na domačo grudo ter vsaj nekaj zaustavil izseljevanje, ko bodo videli, da jih slovenski rojaki po širnem svetu niso pozabili ter so konkretno solidarni z njimi.

Lojze Gorkič, SDB
via don Bosco 2, 33100 Udine

Ukinitev nekaterih radijskih oddaj

Poslušalce tržaške radijske postaje je neprijetno presenetila vest, da je časniškarski oddelek začasnó ukinil vse svoje oddaje razen poročil. Ta korak naj bi opozoril javnost na težave, v katerih se nahaja oddelek zaradi neobčutljivosti rimskega vodstva. To še ni poskrbelo, da bi nadomestilo novega časnikarja na mesto pokojnega Zupančiča, poleg tega pa ni letos sprejelo namestnika za poletni čas, kot je bilo to v navadi druga leta.

Zopet smo torej pred nedopustnim ravnanjem do naše manjšine s strani italijanskih vodilnih krogov. Upati je, da se bo zadeva čim hitreje rešila, saj ima radijska postaja preveliko vlogo v življenju zamejske skupnosti, da bi si lahko dovolili čakanje. Ukinitev cele vrste političnih, kulturnih in informativnih oddaj je huda izguba, saj so vsaj nekatere od njih neadomestljive.

● Za skoro šest milijonov turistov, ki bodo letos obiskali jadranska kopališča v Jugoslaviji, je v duhovnem oziru dobro poskrbljeno, čeprav seveda v mejah možnosti. Nemško govoreči turisti imajo prilžnost za službo božjo v 30 cerkvenih prostorih. Tu so na voljo turistom nemški duhovniki in v raznih krajih tudi domači hrvaški oz. slovenski duhovniki.

DAROVI

Za žrtve potresa: Anica Kralj iz Gabrovice namesto cvetja na grob Karlne Strekelj 3.000; F. B. za Benečane, ki so v potrebi 10.000; na romanju v Einsiedeln nabrano v avtobusu št. 6 (Goričani) 35.000 lir in 200 ND; na avtobusu št. 3 (Sv. Ivan, Podlonjer in Sv. Križ) 35.000; na avtobusu št. 1 (Rojan) 110.000 lir.

Za sklad Katoliškega glasa: sobrat B. Breclj namesto cvetja na grob Artura Zalata 20.000; J. L., Trst, 4.000; M. M., Trst, 3.000; Lojze Legiša, Nabrežina, v spomin žene Alojzije, 10.000; Anton Smole, USA, 1.900; B. Ciglič, Toronto 10.000 lir.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 18. do 24. julija 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Prigode Huckleberryja Finna«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.30 »Orlič«, drama. 17.00 Olimpijske igre. 18.00 Nedeljski koncert. 19.00 Zvoki in ritmi. 20.45 Pratika. 22.10 Glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Komorni koncert. 18.45 Zbirka plošč. 19.10 Podvodna arheologija. 19.25 Južna Amerika igra in poje. 20.35 J. Massenet: »Werther«, opera. 21.50 Glasba za lahko noč.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Deželni koncerti. 19.10 Slovenska povojna lirika: A. Pregarc. 20.35 Simfonični koncert. 22.00 Glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Polifonija. 19.10 A. Rebuta: Po deželi velikih jezer. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Dva bregova«. Drama. 22.00 Glasba za lahko noč.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Dela deželnih skladateljev. 18.45 Filmska glasba. 19.10 Na počitnice. 20.50 Koncert. 22.10 Glasba.

Sobota: 11.35 Opoldne z vami. 15.45 Avtoradio. 17.00 Motivi nedavne preteklosti. 18.30 Klasiki 20. stoletja. 18.55 Orkestri in zbori. 19.10 Slovenski biografski roman. 19.25 Glasbeni drobiž. 19.40 Pevska revija. 20.50 Nenavadne in skrivnostne zgodbe. 21.30 Lahka glasba.

Ljubljanska TV

Sporod od 18. do 24. julija 1976

Nedelja: 10.45 Otroška oddaja. 12.20 Nedeljsko popoldne. 15.55 Olimpijske igre 76: košarka. 17.55 »Robinsonka«, film. 20.00 »Na vrat na nos«, nad. 21.00 Skrivnosti Jadrana. 21.50 Olimpijske igre.

Ponedeljek: 15.15 Olimpijske igre. 18.00 Štirje fantje in pes. 20.00 V. Nazor: »Sjora Nikolet«, drama. 21.10 Kulturne diagonale. 22.00 Olimpijske igre.

Torek: 15.25 Olimpijske igre. 18.45 Narodna glasba. 20.55 »Zanikrni tiger«, nad. 21.50 Olimpijske igre.

Sreda: 15.25 Olimpijske igre. 18.10 Naloga je opravljena, reportaža. 20.00 Film. 21.00 Olimpijske igre.

Četrtek: 12.30 Olimpijske igre. 17.15 »Tri četrtine sonca«, film. 20.00 »Najvažnejši dan...« 22.20 Olimpijske igre.

Petek: 15.25 Olimpijske igre. 18.10 »Catch Candy«, film. 20.05 »Kapetan Mikula malis«, nad. 20.40 Ruanda, dok. 21.10 Olimpijske igre.

Sobota: 13.00 Olimpijske igre. 18.05 Disneyev svet. 20.00 Olimpijske igre. 22.10 Prodali so jih milijon. 23.10 Olimpijske igre.

Sv. Višarje. Romarsko svetišče je odprto in ga oskrbuje jezuit p. Bogomil Remec. Žičnica zaenkrat še ne deluje. Umnik sv. maš ob nedeljah: ob 9., 10.30 in 12. uri.

Za goriške skavte: ob zlati maši g. Janca Eržena z iskrenimi čestitkami Franc Terpin 50.000 lir.

Za cerkev na Opčnahn: N. N. 3.000; od poroke (po don Sferco) 30.000; družina Petracchi ob krstu Lavrencija 4.000; Mocilnich ob krstu Stefana Buzzai 5.000; razni 15.000 lir.

Za cerkev p. Leopolda v Domju: N. N. 50.000 lir.

Za cerkev na Banah: družina Husu v spomin Ivana Husu ob drugi obletnici smrti 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: družina Mantovan namesto cvetja na grob Pepija Tence 20.000 lir.

Za zvonik na Višarjah: N. N., Barkovlje, 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo